

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE SOCIOLOGIE, ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI RESURSE UMANE
1.4 Domeniul de studii	Asistență Socială
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studii / Calificarea	Probațiune, mediere și asistență socială a victimelor infracțiunilor

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Supravegherea și reintegrarea socială a persoanelor sancționate comunitar						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Maria-Marinela Mihăilă						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Maria-Marinela Mihăilă						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestru	2	2.6 Tip de evaluare*	C	2.7 Regimul disciplinei**	OB

*OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					6
Examinări					7
Alte activități: documentare statistică / factuală în cadrul sistemului corecțional / de probațiune					40
3.7 Total ore studiu individual					133
3.8 Total ore pe semestru					175
3.9 Număr de credite					7

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Drept penal / Drept procesual penal / Criminologie / Victimologie / Asistență socială a persoanelor delincvente
4.2 De competențe	Digitale

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Onsite / mixt
5.2 De desfășurare a seminarului / laboratorului	Onsite / mixt

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1.CP1. Cunoașterea aprofundată a dezvoltărilor teoretice, a abordărilor metodologice și practice specifice probațiunii, medierii și asistenței sociale a victimelor infracțiunilor; CP2.CP2. Utilizarea adecvată a limbajului specific domeniului asistenței sociale în comunicarea cu medii profesionale diferite; CP3.CP3. Utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru explicarea și interpretarea unor situații / aspecte privind probațiunea, medierea și asistența socială a victimelor infracțiunilor, în contexte mai largi asociate domeniului; CP4.CP4. Utilizarea integrată a aparatului conceptual și metodologic, în condiții de informare incompletă, pentru a rezolva probleme teoretice și practice noi; CP5.CP5. Utilizarea nuanțată și pertinentă a criteriilor și metodelor de evaluare, pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizii privind probațiunea, medierea și asistența socială a victimelor infracțiunilor; CP6.CP6. Elaborarea de proiecte profesionale și/sau de cercetare în domeniul probațiunii, medierii și asistenței sociale a victimelor infracțiunilor, utilizând inovativ un spectru variat de metode cantitative și calitative.
Competențe transversale	CT1.CT1. Aplicarea standardelor profesionale de cercetare; CT2.CT2. Respectarea standardelor de integritate etică și onestitate profesională; CT3.CT3. Dezvoltarea capacității de negociere și adaptarea acesteia la diverse contexte socio-profesionale; CT4.CT4. Rezolvarea eficace și eficientă a problemelor în situații de criză și stare conflictuală; CT5.CT5. Abilități avansate de utilizare a tehnologiilor IT în activitatea profesională; CT6.CT6. Deprinderea lucrului în grup și a cooperării în cadrul rețelelor; CT7.CT7. Identificarea, sistematizarea și ierarhizarea contactelor profesionale; CT8.CT8. Abordarea empatică a interacțiunilor cu beneficiarii / clienții, colegilor și partenerilor; CT9.CT9. Considerare în cadrul activității a aspectelor ce țin de bunăstarea publică și generală; CT10.CT10. Dezvoltarea unei abordări tolerante, nediscriminatorie și echitabile în diverse aspecte și contexte de activitate profesională și relații inter-umane; CT11.CT11. Clarificarea și evaluarea sistematică a mandatului, competențelor, rolului și așteptărilor personale; CT12.CT12. Aplicarea auto-evaluărilor longitudinale asupra proceselor învățate, deprinderilor dobândite și necesităților de profesionalizare; CT13.CT13. Proiectarea prospectivă a unor obiective profesionale; CT14.CT14. Diversificarea formelor și stilurilor de învățare.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	• Cunoașterea, analiza și explicarea schimbărilor din paradigma modernă asupra pedepsei și controlului social / umanizarea sistemului de represiune în contextul justiției restaurative. • Dezvoltarea reflexivității critice referitoare la noile strategii de prevenire și rezolvare a conflictelor orientate către terapia agresorului și practicile reabilitative. • Cunoașterea și explicarea sistemelor de probațiune în context internațional / european – analize comparative. • Recunoașterea, analiza și evaluarea unor situații sociale conflictuale care conțin diverse grade de risc criminogen și conduite (auto)victimale. • Elaborarea și aplicarea unor proiecte de cercetare-acțiune (CA) specifice domeniului corecțional orientate către reducerea riscului de reiterare a comportamentului infracțional / de recidivă / recădere, cu deschidere către medierea victimă-agresor.
-------------------------------	--

7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: • explice conceptele specifice dezvoltării paradigmelor moderne de justiție orientate către practicile reabilitative implicite desistării din perspectiva gestionării sancțiunilor comunitare; • descrie principalele etape de dezvoltare a sistemului de probațiune în diverse țări europene corelate cu politica și practica anticriminală; • înțeleagă și explice standardele internaționale și europene cu privire la „sancțiunile comunitare” și practicile reabilitative cu aplicabilitate în domeniul corecțional / probațiune; • cunoască și aplice metodele, tehnicile și procedeele standardizate de evaluare, supraveghere și asistare socială în cazul persoanelor care comit fapte penale corelate cu strategiile / proiectele standardizate specifice domeniului corecțional / de probațiune; • utilizeze strategii și planuri alternative de control social, supraveghere și asistare socio-juridică specifice sistemului extrajudiciar și corecțional, cu accent pe rolul sistemului de probațiune în paradigma justiției restaurative.
---------------------------	---

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Definirea și analiza conceptelor de bază specifice domeniului corecțional / probațiune / detenție	•descrierea •expunerea •problematizată •explicația •conversația reproductivă, •conversația euristică, •prezentare de caz/ •joc de rol	• Cursul se desfășoară conform programării de la orar. • Temele de curs se regăsesc în bibliografie.
2.	Evoluția sistemelor de justiție în paradigma retributivă / punitivă – restitativă – reabilitativă / restaurativă.		
3.	Tipologia sancțiunilor în dreptul penal / de drept penal și pedepsele penale		
4.	Reforma justiției penale și implementarea standardelor / regulilor cu privire la sancțiunile comunitare		
5.	Probațiunea în context european și internațional. <i>Regulile Europene de Probațiune (EPR)</i>		
6.	Sancțiuni comunitare – măsurile educative neprivative de libertate aplicabile minorilor		
7.	Sancțiuni comunitare – individualizarea pedepselor penale aplicabile majorilor		
8.	Sistemul românesc de probațiune – scurt istoric. Misiunea socială, beneficiarii și tipologia activităților de probațiune		
9.	Estimarea / predicția riscului de reiterare a comportamentului infracțional / recădere / recidivă		
10.	Estimarea și managementul riscului de autovătămare		
11.	Estimarea și managementul riscului pentru siguranța publică		
12.	Perspectiva conduitei (auto)victimale în cadrul evaluărilor psihosociale realizate pentru agresor		
13.	Probațiunea în paradigma desistării primare / secundare / terțiare cu rol în prevenirea și rezolvarea conflictelor la nivel comunitar		

14.	Standardizarea programelor de reintegrare socială în cadrul sistemului corecțional – modelul RNR / GLM și RRR.		
Bibliografie			
Referințe principale:			
Balahur, Doina; Brian Littlechild; Roger Smith (editori). 2008. <i>Restorative Justice Developments in Romania and Great Britain. Sociological – juridical enquires and applied studies of social work</i> , Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.			
Barbu, Alina; Geamănu, Radu Florin (coord.). 2023. Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal. Comentarii și jurisprudență . Universul Juridic.			
Balahur, Doina. 2001. <i>Probațiune și reinserție socială</i> . Editura Bit.			
Butoi, Tudorel. (coord.). 2004. <i>Victimologie. Curs universitar – perspectiva psihologiei victimale asupra cuplului penal victimă-agresor</i> , București: Editura Pinguin Book.			
Gerry, Johnstone (editor). 2005. <i>A Restorative Justice Reader. Texts, sources, context</i> . Willan Publishing.			
Durnescu, Ioan. 2024. Groupwork. Strategies and Tools for Engaging with Justice-Involved Individuals . European Strategies Consulting.			
Durnescu, Ioan. 2020. Abilități corecționale de bază. București: Ars Docendi.			
Durnescu, Ioan (coord.). 2011. <i>Probațiunea. Teorii, legislație și practică</i> , Polirom, Iași.			
Durnescu, Ioan; Lewis, Sam; McNeill, Fergus; Raynor, Peter; Vanstone, Maurice. 2009. <i>Reducerea riscului de recidivă după închisoare</i> . București: Lumina Lex.			
Foucault, Michel. 1995, <i>A supraveghea și a pedepsi</i> . București: Editura Humanitas.			
Iacobuță, Alecu Ioan (coord.). 2007. <i>Criminologie. Curs universitar</i> . Iași: Editura Venus.			
Kalmthout, Anton M. Van (edit.). 2004. Ioan Durnescu (trad.). <i>Reintegrarea socială și supravegherea infractorilor în opt țări europene</i> , SITECH, Craiova.			
*** Manual de probațiune. 2017. Proiectul „Consolidarea capacității sistemului românesc de probațiune de a furniza servicii eficiente alternative închisorii”. Programul RO 23 „Servicii corecționale, inclusiv sancțiuni non-privative de libertate. Proiect finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2009-2014.			
Lefterache, Virginia Valeria și colab. 2021. Justitia penală în cazul minorilor. Editura Hamangiu.			
Mihăilă, Maria Marinela & Copoeru, Ion. 2013. <i>Ghidul dilemelor etice întâlnite frecvent în activitatea de probațiune</i> București: Ministerul Justiției & Konrad Adenauer Stiftung.			
Rădulescu, Sorin; Banciu, Dan; Dâmboeanu, Cristina. 2006. <i>Justiția restaurativă. Tendințe și perspective în lumea contemporană</i> . București: Lumina Lex.			
Năstasă, Diana. 2013. Dincolo de gratii . Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.			
Sandu Maria. 2021. „Desistance and victim protection in Romania: collaboration between probation and prison from the perspective of the programme ‘Reducing the Risk of Relapse’” / Desistarea și protecția victimei în România: colaborarea dintre probațiune și penitenciar din perspectiva programului „Reducerea riscului de recidivă”, în <i>Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (serie nouă)</i> „Sociologie și Asistență Socială”, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tom XIV / Nr. 1 din 2021, pp. 45-62.			
Sandu, Antonio. 2017. Construcția socială a profesiei de consilier de probațiune . Iași: Lumen.			
Sandu, Maria. 2017. Reacția socială împotriva criminalității. Supravegherea și asistența postpenală . Pro Universitaria.			
Schiacu, Valentin; Canton, Rob. 2008. Manual de probațiune , București: Euro Standard, 2008.			
Walklate, Sandra. 2007. <i>Handbook of Victims and Victimology</i> . Willan Publishing.			
Referințe suplimentare:			
Dâmboeanu, Cristina. 2011. „Fenomenul recidivei în România”. <i>Revista Calitatea Vieții</i> nr. 3/2011, pp. 295-312.			
Durnescu, Ioan. 2009. <i>Asistența socială în penitenciar</i> . Iași: Polirom.			
Miftode, Vasile (coord.). 2010. <i>Tratat de Asistență Socială. Protecția populațiilor specifice</i> . Iași: Lumen.			
Mihăilă, Maria M. 2018. „Medical-legal and social premises regarding the individualization of the of taking and performing safety measures which have a medical character and apply to psychiatric and no psychiatric patients” / <i>Premise medico-legale și sociale privitoare la individualizarea regimului de luare și executare a</i>			

măsurilor de siguranță cu caracter medical aplicabile pacienților psihiatrici și non-psihiatrici, în *Forensic Journal Research* 2018-2019 (in print).

Sandu, Maria. 2016. „The Victim's Perspective in Psychosocial Assessment of the Aggression Behaviour”. SPECTO Timișoara.

Sandu, Maria. 2010. „Criminological perspective over criminal and post-criminal psychosocial assistance”, în *Social Work Review*, București.

Stan Dumitru. 2015. *Maladii ale socialului. Teorii explicative, cercetări și remedii posibile*. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Standarde internaționale, europene și reforma legislativă la nivel național privind organizarea și funcționarea sistemului românesc de probațiune	•expunerea problematizată •discuția •explicația	• Laboratorul se desfășoară conform programării de la orar • Fiecare student trebuie să susțină cel puțin o temă aplicativă.
2.	Referatul / raportul de evaluare prezentențială / postsentențială întocmit pentru persoanele minore / majore		
3.	Evaluarea conduitei (auto)victimale pornind de la evaluarea riscului agresional. Pregătirea agresorului în vederea procesului de mediere		
4.	Managementul de caz în probațiune - planurile de supraveghere și asistare în cazul aplicării măsurilor educative neprivative de libertate / sancțiuni comunitare aplicabile minorilor		
5.	Managementul de caz în probațiune – planul de supraveghere / reintegrare socială în cazul individualizării executării pedepselor neprivative de libertate / sancțiuni comunitare aplicabile persoanelor majore		
6.	Managementul de caz în probațiune – prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității exclusiv de către persoanele majore		
7.	Abilități corecționale de bază / Asistarea psihosocială în sistemul corecțional și asistența postpenală în cadrul structurilor teritoriale de probațiune		

Bibliografie

Analele Universității 'Alexandru Ioan Cuza' din Iași. Sociologie și Asistența Socială (Serie nouă).

Codul Penal român, actualizat; Codul de procedură penală, actualizat.

European Journal of Probation (<https://journals.sagepub.com/home/ejp>).

European Journal of Criminology (<https://journals.sagepub.com/home/euc>).

Ghid de practici instituționale în instrumentarea cauzelor cu minori. 2005. Iași: Asociația Alternative Sociale.

ICJC 2018 International Criminal Justice Conference (<https://www.icjc2018.com>); 2nd International Criminal Justice Conference Community Sanction Kiev, Ukraine, September 2019 (<https://www.facebook.com/events/2436927366383089>).

Legea nr. 253 din 2013 privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune, actualizată.

Legea nr. 254 din 2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr. 192 din 2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, actualizată.

Legea nr. 211 din 2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor, actualizată.

Poledna, Sorina. 2004, *Comportamentul delinvent. Factori de risc și factori protectivi (Delinquent Behaviour. Risk and Protective Factors)*, Anul III, nr. 11/2004, București: EDP, R.A.

Programul „Reducerea riscului de recidivă după închisoare”, în Poledna, S., Sandu, M., Berne, A. L., Foca, L., Palaghia, M. 2009. **Manual de formare profesională privind lucrul cu persoanele condamnate care urmează să se libereze din penitenciar**. București: Lumina Lex.

Sandu Maria. 2008. „Violența familială – factor de risc în delincvența juvenilă”, în *Revista de Cercetare și Intervenție*

Socială volumul 23 din 2008, Departamentul de Sociologie și Asistență Socială/Holt România – Programul pentru promovarea Asistenței Sociale, Iași, Editura Lumen, pp. 63-82.
Sandu, Maria. 2004. „Probațiune și protecția victimei în cadrul reformei penale din România”, în *Analele Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași*.
Sandu, Maria. 2004. „Probațiune și reinserție socială”, cap. VI, în V. Miftode, *Sociologia populațiilor vulnerabile*, op. cit.
Sandu, Maria. 2004. „Probațiune și reinserție socială – studiu de caz”, cap. XI, în V. Miftode, *Sociologia populațiilor vulnerabile...*, op. cit.
Revista de Practică Penitenciară. 2019. (<http://anp.gov.ro/revista-de-practica-penitenciara/colectiv-redactie/>)

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina „Supravegherea și reintegrarea socială a persoanelor sancționate comunitar” răspunde nevoii structurilor teritoriale de probațiune, instituțiilor / organizațiilor partenere din domeniul incluziunii sociale, în colaborare cu birourile de mediere de a se organiza și funcționa în baza unor standarde, metode, tehnici și procedee fundamentate științific, în permanență actualizate, care să eficientizeze practicile reabilitative din cadrul sistemului corecțional în paradigma justiției restaurative.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	• Susținerea unei lucrări științifice / proiect pe o temă de specialitate	Examen oral (sesiunea de examene) Examen scris (sesiunea de restanțe)	50%
10.5 Seminar / Laborator	• Prezența la seminarii 1p. • Elaborarea și susținerea unei teme de seminar 2p. • Participarea la dezbateri 1p. • Punctaj din oficiu 1p	• Inregistrarea prezențelor • Evaluare prezentării temei de seminar • Evaluarea intervențiilor în cadrul dezbaterilor.	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Aplicarea cunoștințelor, principiilor de cercetare, normelor și valorilor eticii profesionale din domeniul corecțional / sistemul de probațiune, în cadrul unei lucrări științifice / proiect pe o temă de specialitate.			

Data completării,
27.09.2024

Titular de curs,
Conf.Univ.Dr. Maria-Marinela Mihăilă

Titular de seminar,
Conf.Univ.Dr. Maria-Marinela Mihăilă

Data avizării în departament,
27.09.2024

Director de Departament,
Conf.Univ.Dr. Mihaela Rădoi